

STANJE ORALNOG ZDRAVLJA KOD HRONIČNIH UŽIVALACA PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI

*Kosta Todorović^{1,2}, Marija Bojović³, Milica S. Petrović⁴, Radmila Obradović³,
Saša Bubanj⁵, Rade Jovanović⁶, Ivan Minić⁴, Ljiljana Kesić^{2,3}*

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Departman za oralnu hirurgiju, Niš, Srbija¹

Stomatološka klinika, Niš, Srbija²

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Departman za parodontologiju i oralnu medicinu, Niš, Srbija³

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Student doktorskih studija, Niš, Srbija⁴

Univerzitet u Nišu, Fakultet sporta i fizičke kulture, Niš, Srbija⁵

Univerzitet u Nišu, Fakultet sporta i fizičke kulture, Student doktorskih studija, Niš, Srbija⁶

Kontakt: Kosta Todorović

Klinika za stomatologiju, Služba za oralnu hirurgiju

Bulevar dr Zorana Đinđića 52, 18000 Niš, Srbija

E-mail:kosta_todorovic@yahoo.com

Sve je veći broj uživalaca psihoaktivnih supstanci u svetu, a i kod nas. Učestalo korišćenje ovih supstanci izaziva različite promene ili modifikacije živog organizma. Pored mnogobrojnih štetnih efekata na opšte zdravlje, dugotrajno korišćenje psihoaktivnih supstanci ostavlja različite posledice i na oralno zdravlje.

Cilj rada bio je da se ispita stanje oralnog zdravlja uživalaca psihoaktivnih supstanci u toku lečenja bolesti zavisnosti, kao i komparativno upoređivanje održavanja oralne higijene pre i u toku terapije zavisnosti.

Ispitivanje je sprovedeno na 26 ispitanika u Specijalnoj bolnici za lečenje zavisnosti Sveti Đorđe u Nišu. Posle oralnog i parodontološkog pregleda, ispitanici su popunili anketu o održavanju oralne higijene. Svi ispitanici su bili korisnici različitih psihoaktivnih supstanci najmanje dve godine, dok su na terapiji lečenja bolesti zavisnosti bili minimalno tri meseca.

Na osnovu podataka iz anketnih upitnika, utvrđeno je da su ispitanici koristili heroin statistički značajno više nego sve ostale supstance ($p < 0,001$), dok je ušmrkavanje daleko najčešći način konzumiranja i statistički je signifikantno češći od svih ostalih načina konzumacije ponaosob ($p < 0,001$). U toku terapije je statistički značajno veći broj korisnika koristio pomoćna sredstva za održavanje oralne higijene i njihov procenat je sa 19,23% porastao na 61,54% ($p < 0,01$). U toku terapije povećana je dnevna učestalost pranja zuba ($p < 0,05$). Na osnovu kliničkog pregleda, najveći broj ispitanika je imao gingivitis 23 (88,46%), što je statistički značajno češća dijagnoza u odnosu na parodontopatiju ($p < 0,05$). Dobijeni rezultati ukazuju na to da kod korisnika psihoaktivnih supstanci najviše stradaju gingiva i tkiva parodonta, dok se sa početkom lečenja bolesti zavisnosti povećava i svest o važnosti očuvanja oralnog zdravlja.

Oboljenja Gingive i parodonta su najčešći oralni nalaz kod ispitanika. Oralno zdravlje je bilo bolje u periodu apstinencije, nego u toku uzimanja droga. Korisnici droga su koristili zubnu četkicu češće u toku apstinencije, nego u toku bolesti. Stomatolog ima veliku ulogu u motivaciji i edukaciji ovih pacijenata u očuvanju oralnog zdravlja. *Acta Medica Medianae* 2017;56(2):64-69.

Ključne reči: *psihoaktivne supstance, oralno zdravlje, oralna higijena, oralna patologija*